

[Elsa-Merete Ross.]

under 2 år. Det vigtigste for os er, at ingen kvinde tvinges til enten at søge illegal abort eller at bringe et uønsket barn til verden.

Vi kan ikke med denne lov skaffe alle børn den varme, tryghed og kærlighed, som vi ved er så nødvendig for barnets udvikling og trivsel, men vi kan bidrage til, at de børn, der fødes, er ønskede børn og ikke uønskede børn med alt, hvad det kan medføre af vanskeligheder for barnet.

Vi har den opfattelse, at abort er den slettest tænkelige form for familieplanlægning. Derfor ønsker vi, at denne lov skal følges op af en meget intensiv anstrengelse for at give befolkningen de bedste muligheder både for at få oplysning og vejledning og for erhvervelse af præventive midler. For os må det moralske eftertryk lægges på dette, at kun ønskede børn undfanges og bringes til verden.

Debatten om ministerens lovforslag er allerede voldsomt i gang i pressen. Når det i indlæg hævdes, at man ved dette eller disse lovforslag tilsidesætter respekten for livet, synes jeg, man i sandhedens interesse må erkende, at denne respekt for fosterets liv har vi i princippet opgivet allerede med loven af 1937. Fra 1937 og over de følgende ændringer i svangerskabsloven har vi ladet andre berettigede hensyn få en stadig større vægt.

Selv om vi har forskellige synspunkter i det radikale venstres gruppe, er vi parat til en grundig drøftelse af de to lovforslag i udvalget.

Per Dich: Af den debat, der foregår, eller i hvert tilfælde af en del af den offentlige debat, der i den sidste tid har været omkring SF's forslag og justitsministerens forslag om fri adgang til svangerskabsafbrydelse, kunne en udenforstående let få det indtryk, at der overhovedet ikke er adgang til legal svangerskabsafbrydelse her i landet, ja, endog at de to forslag nærmest drejer sig om indførelse af tvungen abort.

Det er jo ikke tilfældet. Det drejer sig ikke om to principper, der står over for hinanden: kvindens ret til at råde over sit eget legeme imod respekten for livet. Der er her tale om to forslag, der ophæver de eksisterende urimeligheder i den gældende lov, en lov, som jo i vidt omfang giver adgang til

legal afbrydelse af svangerskab. Den har imidlertid ved sine halve standpunkter og uklare fortolkninger vist sig umulig at administrere, ligesom den helt åbenbart har givet mulighed for fortolkninger, der giver skævheder i behandlingen af sager, såvel socialt, uddannelsesmæssigt som geografisk.

Det har yderligere vist sig, at den usikkerhed, som mange kvinder føler over for mulighederne for at få gennemført en legal svangerskabsafbrydelse, har fået mange af disse kvinder til at søge den såkaldte sikre løsning: den illegale svangerskabsafbrydelse, med alle de skæbnesvangre følger, denne kan have. Ligeledes foregår der stadig en del af de såkaldte abortrejser, hvor danske kvinder rejser til nabolande med en mere liberal lovgivning for dér at få foretaget svangerskabsafbrydelse, en løsning, som alene på grund af sin pris yderligere understreger den sociale skævhed, der er resultat af den gældende lov.

Jeg indrømmer, at jeg har vanskeligt ved at forstå de politikere, der i dagspressen og på møder har givet udtryk for ønsket om at bevare gældende lov og har gjort det med en etisk begrundelse. Hvor mange procent moralske skal vi være? Skal vi være 3 pct. moralske som i Randers, hvor 97 pct. af ansøgerne får bevilget svangerskabsafbrydelse, eller skal vi være 18 pct. moralske som i Århus, der ligger 40 km derfra, hvor 82 pct. af ansøgerne får bevilget deres ansøgning om svangerskabsafbrydelse?

Kendsgerningen er jo, at siden man første gang ved lov gav adgang til legal afbrydelse af svangerskab, har den respekt for livet, som modstanderne af disse to lovforslag gerne og ofte henviser til, været bortforpagtet til embeds- og tjenestemænd. Ikke engang en bestemt del af respekten for livet, men én eller anden uklar del, en procent-sats, der på grund af den uklare og dårlige lovgivning bliver umådelig vanskelig at administrere. Jeg misunder helt bestemt ikke de mennesker, som har skullet forvalte disse love.

Jeg kan som sagt fuldt ud forstå de mennesker, som er modstandere af legal svangerskabsafbrydelse, er modstandere af svangerskabsafbrydelse i enhver form, men jeg har meget vanskeligt ved at forstå den besynderlige procentmoral, der ligger bag modstanden, når den drejer sig om ønsket